

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-1187

25.11.2025

Fremtind Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Vannskade – overdrevet krav – fal. § 8-5 og fl. §§ 10 og 22.

Sikrede søkte erstatning for vannskadet innbo 9.6.22. Foretaket avslo erstatning og sa opp forsikringsavtalen 9.11.22, på grunn av at sikrede uredelig hadde brutt opplysningsplikten i skadeoppgjøret ved å fremsette et betydelig overdrevet krav. Sikrede klaget til foretakets klageservice 16.3.23. Klageservice opprettholdt avslaget etter en ny vurdering 29.3.23. Sikrede klaget deretter til Finansklagenemnda 15.5.23. Saken ble avsluttet uten realitetsbehandling 23.8.25, da sikrede etter gjentatte fristutsettelse ikke hadde utdype sin klage. Sikrede ba om at saken ble gjenopptatt 18.3.25. Foretaket anførte at kravet nå var foreldet. Sikrede var uenig i dette og anførte bl.a. at FinKN ikke hadde grunnlag for å avslutte saken 23.8.25. Videre mente sikrede at det i alle tilfeller forelå særlige grunner som utløste tilleggsfristen i fl. § 10 nr. 2. Nemndas flertall viste til at virkningen av avbrutt foreldelse «varer i et år etter at saken er avsluttet», og at saken måtte regnes som avsluttet hos Finansklagenemnda 23.8.23. Kravet var derfor foreldet da sikrede på ny kontaktet Finansklagenemnda 18.3.25. Flertallet kom videre til at verken foretakets behandling av saken, eller sikredes egen helsesituasjon, ga grunnlag for fristutsettelse etter reglen i fl. § 10.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for vannskade på innbo, herunder om

1. foretaket er uten ansvar og kan si opp forsikringsavtalen på grunn av uredelig brudd på opplysningsplikten i skadeoppgjøret, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 8-1 fjerde og femte ledd, og
2. om sikredes krav er foreldet.

Sikrede meldte 9.6.22 om vannskade under sin innboforsikring. Foretaket avslo erstatning og sa opp forsikringsavtalen 9.11.22. Foretaket mente at sikrede uredelig hadde brutt redegjøringsplikten i skadeoppgjøret, ved at sikrede hadde fremsatt et betydelig overdrevet erstatningskrav. Foretaket informerte om følgende klagemuligheter:

Hvis du er uenig i vår avgjørelse kan du klage. En juridisk saksbehandler i Klageservice vil da gjøre en ny vurdering av saken din. I så fall bruker du skjemaet på www.fremtind.no/klage for å registrere klagen. Saksbehandlingen tar normalt 2-4 uker og nye anførsler eller andre momenter fra deg vil særlig vektlegges i behandlingen av klagen. Du kan også bringe saken inn til Finansklagenemnda.

Vi gjør oppmerksom på at fristen for å klage er seks måneder etter at du mottok dette brevet. Fristen avbrytes ved å klage skriftlig til Fremtind Forsikring Klageservice, Finansklagenemnda eller ved å ta rettslige skritt. Hvis du ikke klager innen fristen så mister du retten til erstatning, jf. forsikringsavtaleloven § 8-5.

Sikrede klaget til foretakets klageservice 16.3.23. Sikrede fikk ikke medhold i klagen, og klageservice opprettholdt foretakets avgjørelse i brev datert 29.3.23. Klageservice informerte følgende om klagemuligheter:

Du har klaget på produktet LOfavør Innboforsikring Dette gir deg rett til å anke avgjørelsen til Klagenemnda for LOs selv bærende ordninger dersom du ønsker det. Klagenemnda består av tre representanter fra LO, og nemndas uttalelser følges av Fremtind Forsikring. Anke må fremsettes innen seks måneder fra du mottok dette brevet. For å anke sender du e-post til lo.klagenemnd@fremtind.no eller brev til oss per post, der du ber om at saken ankes. Du bør samtidig begrunne hvorfor du mener at nemnda burde komme til et annet resultat enn oss.

Du har rett til å bringe saken inn for Finansklagenemnda.

Sikrede klaget deretter til Finansklagenemnda 15.5.23. Finansklagenemnda mottok foretakets klagesvar 14.6.23, og dette ble sendt til sikrede samme dag med frist til 28.6.23 for å komme med eventuelle kommentarer. Etter ønske fra sikrede, ble fristen utsatt til 30.7.23. Sikrede tok ny kontakt 7.8.23 og ble gitt ytterligere 14 dager utsatt frist. Sikrede tok igjen kontakt med Finansklagenemnda 23.8.23 hvor sikrede ba om at Finansklagenemnda avventet behandlingen, da sikrede ikke hadde funnet noen til å bistå henne med saken. Sekretariatet informerte samme dag om at saken ville avsluttes:

Sekretariatet oppfatter det slik at saken ikke er klar for en behandling på nåværende tidspunkt, da du ønsker bistand til å utdype din klage. Saksbehandlingen vil derfor avsluttes hos Finansklagenemnda. Vi ber om at du henviser til vår ref. ... ved ny kontakt.

Sikrede kontaktet Finansklagenemnda på nytt 18.3.25 og ba om at saken ble gjenopptatt og gjennomgått på nytt.

Sikrede krever erstatning for skadene på innboet, og bestrider at redegjøringsplikten er brutt.

Sikrede bestrider at kravet er foreldet. Saken kan ikke regnes som «avsluttet» ved FinKN når sikrede har bedt om rimelig utsettelse for å innhente bistand. Dette er en saksbehandlingsfeil, og ikke en gyldig avslutning som utløser foreldelsesfrister.

Fal. § 8-5 åpner for at foreldelsesfristen kan forlenges når særlige grunner tilsier det. I denne saken foreligger det nettopp slike særlige omstendigheter som tilsier at foreldelsesfristen skal forlenges, da foretakets undersøkelser og behandling av saken er mangelfull. Foretaket har fortsatt å kreve forsikringspremie for en livsforsikring i etterkant av oppsigelsen. Dette er i direkte motstrid med foretakets oppsigelse 9.11.22.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at kravet er foreldet.

Sikrede fikk melding 28.8.23 om at saken var avsluttet i FinKN. Etter dette løp det en tilleggsfrist på ett år, jf. foreldelsesloven (fl.) § 22 nr. 1. Ettårsfristen er oversittet, og kravet er derfor foreldet.

Foretaket er uansett uten ansvar og berettiget til å si opp forsikringsavtalen, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd. Sikrede har uredelig brutt opplysningsplikten i skadeoppgjøret ved å fremsette et overdrevet krav.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for vannskader, herunder om sikredes krav om erstatning er foreldet.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Lars Barnholdt, bemerker:

Flertallet mener kravet er foreldet.

Foretaket avsto sikredes krav om erstatning 9.11.22 og informerte om at sikrede måtte klage innen seks måneder, jf. fal. § 8-5 andre ledd. Foretaket informerte også om at sikrede kunne klage til foretakets klageservice, Finansklagenemnda eller ta ut sak ved domstolene. Flertallet forstår saken slik at foretaket har akseptert at sikredes klage til klageservice 16.3.23 avbrøt klagefristen. Klageservice avsto kravet og ga sikrede ny seks måneders frist. Sikrede klaget deretter til

Finansklagenemnda 15.5.23. Denne klagen ble altså innsendt etter utløpet av seks månedersfristen, men brudd på denne fristen er ikke påberopt av foretaket. Det følger også av HR-2021-2404-A at bruk av meldefristen i forsikringsavtaleloven fal. § 8-5 annet ledd medfører at lovens foreldelsesregler skifter spor fra de alminnelige reglene i fal. § 8-6 til fal. § 8-5, og at virkningen av fristavbrudd da må avgjøres etter alminnelige regler om foreldelse etter fristavbrudd. Flertallet forstår dette slik at når foretaket har brukt fal. § 8-5 annet ledd en gang, og sikrede har avbrutt fristen, er man over i foreldelsesloven. Fal. § 8-6 gjelder derfor ikke.

Mindretallet legger til grunn at foretakets avslag 9.11.22 ikke er endelig, og at endelig avslag først forelå da Klageservice avslo klagen 29.03.23. Flertallet kan ikke se at det er grunnlag for en slik løsning. Fal. § 8-5 annet ledd er en materiellrettslig foreldelsesregel som slår inn når «forsikringsforetaket» avslår erstatning, såfremt det gis melding som foreskrevet i første ledd annet punktum. Dette skjedde ved det første avslaget, og ifølge HR-2021-2404-A kan man da ikke anvende fal. § 8-6, men er over i de alminnelige foreldelsesreglene.

Foreldelsesloven regulerer virkningen av avbrutt foreldelse i fl. §§ 20-23. Fl. § 22 nr. 1 angir:

Dersom påtale etter §§ 15, 16 eller 17 ikke fører til forlik eller realitetsavgjørelse som nevnt i §§ 15 eller 16 eller til at tvangsfullbyrdelse fremmes, og dette ikke skyldes forsettlig forhold fra fordringshaverens side, varer virkningen av den rettidige påtale i 1 år etter at saken er avsluttet. Har ikke fordringshaveren fått melding om dette innen rimelig tid, regnes fristen fra den dag da fordringshaveren fikk kjennskap til at saken var avsluttet eller burde søkt opplysning om det. Virkningen opphører likevel senest 3 år etter sakens slutning.

Klageservice konkluderte i avgjørelse 29.3.23 med at sikrede ikke hadde noe krav. Når saken avsluttes i foretakets klageorgan med at sikrede ikke får medhold, har Finansklagenemnda Skade lagt til grunn at foreldelsesfristen etter fl. § 22 nr. 1 er ett år etter at saken avsluttes i klageorganet, jf. FinKN 2025-572 og 2024-285. Dette gjelder også når fordringshaveren (sikrede) ikke får fullt medhold i avgjørelse etter fl. § 16, jf. FinKN 2023-653. Dette betyr at virkningen av avbrutt foreldelse varte til 29.3.24.

Sikrede klaget saken til Finansklagenemnda 15.5.23. Dette medfører ny avbrytelse av foreldelsesfristen, med ny tilleggsfrist etter fl. § 22 nr. 1.

Den nye tilleggsfristen starter når saken er «avsluttet», men bestemmelsen sier ingen ting om når saken er å anse som «avsluttet». I nemndspraksis er det lagt til grunn at saken er «avsluttet» når det er «truffet en realitetsavgjørelse som ikke påklages, eventuelt ikke kan påklages», jf.

FinKN 2023-653. I denne saken ble saken vurdert av sekretariatet, og sikrede krevde nemndsbehandling. På grunn av sikredes provokasjoner anså sekretariatet at saken ikke var klar for en nemndsbehandling og avsluttet saken 22.3.22. Sikrede ba om at saken ble gjenopptatt over ett år senere. Nemnda kom til at saken måtte regnes som «avsluttet» 22.3.22:

I dette tilfellet ble saken avsluttet med utgående brev til sikredes advokat den 22.3.22 etter at sikrede ikke fikk medhold i sekretariatets avgjørelse av 15.2.22. Nemnda mener saken med brevet av 22.3.22 må regnes som 'avsluttet' i henhold til bestemmelsen, selv om sikrede hadde krevd saken fremlagt for nemnd. Saken ble avsluttet fordi sekretariatet mente saken ikke var tilstrekkelig opplyst for behandling nemnda. Sikrede kunne velge å forfølge saken med ny runde i nemnda innen ettårsfristen. Foretaket har vist til at de besvarte sikredes provokasjoner 30./31.3.22, altså i god tid før ettårsfristen utløp. Hvis man ikke la til grunn at sekretariatets avslutning fordi saken var for dårlig forberedt utløste en ettårsfrist, ville resultatet bli at sekretariatet måtte fremme saken for nemnd mot sikredes interesser. Dette er ikke hensiktsmessig. Videre ville resultatet bli at det ikke løp noen foreldelsesfrist i denne situasjonen, hvilket er i strid med foreldelsesinstituttet og også med Lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker (godkjenningsloven) § 16 som gjelder for Finansklagenemndas saksbehandlingsfrister. Sikrede ble varslet om foreldelsen i brevet av 15.2.22 og måtte kunne forholde seg til dette også i forhold til det brevet som avsluttet saken.

I saken her hadde ikke sekretariatet behandlet sikredes klage, og spørsmålet blir da om saken likevel kan regnes som «avsluttet». Røed, Foreldelse av fordringer, 4. utg., s. 857, uttaler:

Merk at det ikke er noen forutsetning for anvendelsen av bestemmelsen at det rettslige skritt ender med avvisning. Dette kan utledes alt av overskriften i bestemmelsen. Bestemmelsen er i utgangspunktet ment å omfatte alle former for resultatløs forfølgning, herunder situasjoner der saken heves. Dette følger også av Høyesteretts dom i sak HR-2018-1612-A av 28. august 2018. Der ble bestemmelsen anvendt i en situasjon der en sak for Finansklagenemnda ble avsluttet fordi forsikringsselskapet innrettet seg etter sekretariatets foreløpige avgjørelse.

Som det fremkommer av punkt 3.2 nedenfor, er det heller ingen forutsetning at det skyldes formelle grunner at det fristavbrytende skritt ikke ledet frem til realitetsavgjørelse.

Saksbehandlingsreglene for sekretariatet har ikke noe eget punkt om når saken avsluttes, og dette er heller ikke et begrep som brukes i forsikringsavtaleloven eller godkjenningsloven. Nemnda er imidlertid underlagt en streng saksbehandlingsfrist på 90 dager i godkjenningsloven § 16, og dette hindrer at saken kan stilles i bero hos sekretariatet. Hvis sekretariatet mener at saken av forskjellige grunner ikke kan behandles, må den derfor avsluttes og evt. gjenopptas som ny sak senere. Ut fra dette mener flertallet at når sekretariatet avslutter saken, må dette regnes som «avslutning» også etter foreldelsesloven. Flertallet mener derfor at saken må regnes som «avsluttet» hos Finansklagenemnda 23.8.23.

Fristen etter fl. § 22 nr. 1 forutsetter imidlertid at fordringshaveren får «melding» om at saken er avsluttet. Ifølge ordlyden er det tilstrekkelig med melding om at saken er «avsluttet». Det er ikke krav om at meldingen sier at det løper en ettårs foreldelsesfrist.

Sikrede kontaktet Finansklagenemnda 23.8.23 og ba om at behandlingen ble avventet, fordi sikrede ikke hadde funnet noen til å bistå henne med saken. Sekretariatet sendte sikrede følgende informasjon:

Sekretariatet oppfatter det slik at saken ikke er klar for en behandling på nåværende tidspunkt, da du ønsker bistand til å utdype din klage. Saksbehandlingen vil derfor avsluttes hos Finansklagenemnda. Vi ber om at du henviser til vår ref. ... ved ny kontakt.

Det fremgår klart av meldingen at saken «avsluttes hos Finansklagenemnda». Selv om den siste setningen kan virke litt forvirrende, mener flertallet dette må være tilstrekkelig til at sikrede har fått «melding» om at saken er avsluttet. Sikrede kontaktet Finansklagenemnda på nytt 18.3.25 og ba om at saken ble gjenopptatt og gjennomgått på nytt. Dette er derfor for sent. Flertallet kan heller ikke se at dette er urimelig for sikrede. Sikrede har hatt god tid til å følge opp saken gjennom flere fristavbrudd. Flertallet viser også til Rt-2013-1476, HR-2023-1637-A og HR-2023-2303-A, som uttaler at foreldelsesloven er en positivrettslig lov hvor det må legges avgjørende vekt på ordlyden og med lite plass til reelle hensyn.

Sikrede anfører at det gjelder en ytterligere tilleggsfrist pga. foretakets mangelfulle behandling av saken.

Ifølge fal. § 8-5 annet ledd siste punkt gjelder tilleggsfristen i foreldelsesloven (fl.) § 10 nr. 2 og nr. 4 tilsvarende. Fl. § 10 nr. 2 lyder som følger:

Kan foreldelse ikke avbrytes på grunn av norsk eller fremmed lov eller annen uovervinnelig hindring som ikke beror på fordringshaverens egne forhold, inntrer foreldelse tidligst 1 år etter den dag da hindringen opphørte.

For at denne tilleggsfristen skal kunne komme til anvendelse må årsaken til fristoversittelsen være en «uovervinnelig hindring» som ikke beror på sikredes «egne forhold».

I Ot.prp. nr. 38 (1977-1978) s. 63 uttales det at ordlyden «uovervinnelig» ikke må forstås absolutt, men at «(m)eningen har vært å foreslå en force majeure regel». Videre uttales at hindringen ikke må skyldes fordringshaverens eget forhold, og at derfor vil «... sykdom eller død hos fordringshaveren ikke medføre at det løper en tilleggsfrist etter nr 2».

At sykdom hos fordringshaveren selv ikke gir grunnlag for fristutsettelse er også lagt til grunn i nemndspraksis, jf. bl.a. FinKN 2020-4.

Bestemmelsen forutsetter derfor at sikrede reelt er forhindret fra å følge opp sitt krav, og dette ikke skyldes sikrede selv. Foretakets behandling av saken, selv om denne skulle være kritikkverdig, kan ikke gi grunnlag for noen fristutsettelse etter reglen i fl. § 10 nr. 2. Sikrede har lagt frem legeattest om at hun ikke var i stand til å forfølge kravet, men dette er som nevnt ikke relevant.

Nemndas mindretall, Fanny Helle, bemerker:

Mindretallet har kommet til at sikredes krav ikke er foreldet.

Utgangspunktet etter fal. § 8-6 er at erstatningskrav foreldes etter tre år. For at den særskilte foreldelsesfristen på seks måneder i fal. § 8-5 annet ledd skal komme til anvendelse, er det en forutsetning at foretakets avslag følger krav til form og innhold som følger av lovens ordlyd.

Etter mindretallets syn var det først ved foretakets brev av 29.3.23 at sikredes krav ble endelig avslått fra foretakets side. At sikrede på et tidligere tidspunkt, i forbindelse med foretakets interne klagebehandling 9.11.22, mottok informasjon i tråd med kravene i fal. § 8-5 annet ledd, kan etter mindretallets syn ikke være tilstrekkelig til å oppfylle lovens krav. Da foretaket avsto sikredes krav 29.3.23, ble det gitt melding om at det påløp en frist på seks måneder, men det ble ikke informert om følgen av at fristen oversittes. I motsetning til i HR-2021-2404-A kommer dermed den alminnelige foreldelsesfristen på tre år i fal. § 8-6 første ledd til anvendelse. Etter denne bestemmelsen foreldes sikredes krav først ved utløpet av kalenderåret 2025. Foretaket må gi særskilt melding etter fal. § 8-6 tredje ledd dersom foreldelse skal påberopes.

Mindretallet er enig med flertallet i at saken må anses å være «avsluttet» etter fl. § 22 gjennom brev fra Finansklagenemnda 28.8.23. Dette innebærer at foreldelsesfristen ikke kan utløpe før det har gått minst ett år. Sikredes krav vil imidlertid i denne saken ikke kunne foreldes på et tidligere tidspunkt enn hva som følger av fal. § 8-6 (1).

Mindretallet har derfor kommet til at sikrede må gis medhold i at kravet ikke er foreldet. Da jeg er i mindretall, tar jeg ikke nærmere stilling til om vilkårene i fal. § 8-1 fjerde og femte ledd er oppfylt.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Lars Barnholdt (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).